

Grundläggande granskning av styrelse och nämnder 2023

Lekebergs kommun

April 2024

Peter Aschberg, Certifierad kommunal revisor
Sara Ljungberg
Caroline Löfstedt

Innehållsförteckning

Sammanfattning med rekommendationer	03
Inledning	06
Kommunstyrelsen	08
Socialnämnden	17
Barn- och utbildningsnämnden	23
Sydnärkes IT-nämnd	29
Bilaga: Sammanställning av revisionsfrågor för alla revisionsobjekt	35

Sammanfattning

Sammanfattande revisionell bedömning

Granskningsområde	KS	SN	BUN	SIT
Ändamålsenlighet	Gul	Röd	Gul	Gul
Ekonomiskt tillfredsställande	Grön	Röd	Röd	Röd
Intern kontroll	Grön	Grön	Grön	Grön

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelse och nämnder:

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid behov i samband med avrapportering av måluppfyllelse och resultat. Detta avser både ekonomi och verksamhet.

Inledning

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin
4. Internkontroll

Nr 1 och 4 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen skett på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: **grön (tillräckligt)**, **gult (delvis)** och **röd (otillräckligt)**.

Kommunestyrelsen

Sammanfattning - Kommunstyrelsen

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 6a</i>	Gul	Styrelsens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Se mer under 6a.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 6b</i>	Grön	Styrelsens förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Styrelsens resultat mot driftbudget är + 4,1 mnkr och kommunens resultat mot driftbudget är + 17,6 mnkr. Samtliga finansiella mål bedöms som uppfyllda.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 5a-f</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till styrelsen:

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid behov i samband med avrapportering av måluppfyllelse.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen antar en MER-plan för 2023 vid sammanträdet 2023-02-14, §32. Vi noterar att detta är sent då kommunens styrmodell anger att det ska ske senast i december för nästkommande år. Dock sker det på decembersammanträdet 2023-12-19, § 256 för år 2024.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	MER-planen nämnd ovan innehåller en budget för styrelsen.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Styrelsen har totalt 5 antagna mål med tillhörande indikatorer. Utöver detta har fullmäktiges mål ett antal indikatorer som kommunstyrelsen följer upp. Sammantaget följer styrelsen upp 28 stycken indikatorer.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Fullmäktiges mål <i>“Lekebergs kommun växer och utvecklas på ett hållbart sätt”</i> har indikatorn <i>“nämnderna och styrelsen håller sin budgetram”</i> som följs upp av kommunstyrelsen.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Varje mål har tillhörande indikatorer och målvärden. Vi bedömer att samtliga mål är uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Kommunens styrmodell anger att tre prognosrapporter ska genomföras under pågående verksamhetsår. Den andra prognosrapporten innefattar kommunens delårsbokslut. Den första och den andra prognosrapporten för verksamhetsåret innefattar uppföljning och prognos för både mål och ekonomi. Den tredje prognosrapporten ska endast innehålla uppföljning och prognos över kommunens ekonomiska resultat. Fullmäktiges MER-plan innehåller direktivet att förvaltningscheferna ansvarar för ekonomi- och måluppföljningen. Ekonomiavdelningen tillsammans med förvaltningarna svarar för det ekonomiska underlaget.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	<p>Budgetuppföljning görs i varje månadsrapport där periodens utfall stäms av. Varje prognosrapport omfattar avstämning av budget, årsprognos, budgetavvikelse och samlad analys av ekonomin.</p> <p>Uppföljning av verksamhetsmål framgår av prognosrapport 1, delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen görs med utgångspunkt i måluppfyllelse för verksamhetsmålen samt indikatorerna. Helårsprognos lämnas samlat och per mål/indikator och kommentarer till bedömningen. Varje mål/indikator bedöms med en statussymbol enligt skalan:</p> <ul style="list-style-type: none">• Uppnås• Uppnås delvis• Uppnås ej

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	<p><u>Kommunstyrelsens måluppfyllelse:</u> Av styrelsens delårsrapport framgår att av fem mål prognostiseras tre mål att uppnås, ett mål prognostiseras att delvis uppnås och ett mål prognostiseras att inte uppnås. Av 28 indikatorer prognostiseras 22 indikatorer att uppnås, en indikator att delvis uppnås och fem indikatorer att inte uppnås.</p> <p>I rapporterna beskrivs pågående och planerade insatser. Vid årets slut redovisas ett försämrat utfall i jämförelse med prognos för ett av målen. I verksamhetsberättelsen framgår förklaringen att skillnaden är kopplat till målet om att kommunen ska minska sin miljöpåverkan. Orsaken till att detta mål inte uppnås är att andelen matsvinn inte når upp till det prognostiserade resultatet, som låg i linje med målvärdet vid delårsbokslutet.</p> <p><u>Måluppfyllelse god ekonomisk hushållning:</u> Lekebergs kommun prognostiserar att inte uppnå något av de sju målen vid delårsbokslutet för 2023. Prognosen är att samtliga mål kommer uppnås delvis. Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att godkänna redovisningen.</p> <p>Då styrelsen redovisar en delvis god måluppfyllelse vid årets slut tyder det på att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits. Av protokollgranskning har vi inte utläst några vidtagna åtgärder från styrelsens sida.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	<p><u>Kommunstyrelsens måluppfyllelse för ekonomin:</u> Styrelsen lämnar en positiv helårsprognos vid alla budgetuppföljningar under året. Den prognostiserade budgetavvikelsen förbättras från budget i balans vid första prognosrapporten till + 2 500 tkr vid sista prognosrapporten. I årsbokslutet redovisar styrelsen en positiv budgetavvikelse om 4 089 tkr för 2023. Indikatorn "Nämnderna och styrelsen håller sin budgetram" är uppfylld.</p> <p><u>Kommunens resultat och måluppfyllelse finansiella mål:</u> Av kommunens delårsrapport framgår att helårsprognosen förväntas ge ett budgetunderskott om 2 594 tkr. En stor orsak till att det budgeterade resultatet inte kommer att nås, är att verksamheterna prognostiserar ett totalt budgetunderskott om 25 500 tkr. Underskottet kommer främst från Socialnämnden (13 300 tkr) och från Barn- och utbildningsnämnden (12 000 tkr). Prognosen för de finansiella målen vid delårsrapport är att samtliga mål uppfylls.</p> <p>I årsbokslutet redovisar kommunen ett resultat om 21 992 tkr för 2023 vilket är 17 598 tkr högre än budgeterat. Kommunen når samtliga finansiella mål.</p> <p>Av protokollgranskning har vi utläst flera vidtagna åtgärder från styrelsens sida för att nå mål för ekonomin. Åtgärder har vidtagits i form av uppdrag om besparingsåtgärder som utfärdats till nämnder med underskott men även till kommunstyrelseförvaltningen.</p>
5. Intern kontroll	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys återfinns i internkontrollplan 2023.
	b) Har styrelsen antagit en plan för intern kontroll för innevarande år?	Grön	Styrelsen antog en internkontrollplan för 2023 vid sammanträdet 2022-12-20, §185.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Intern kontroll	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	<p>Av kommunens styrmodell framgår att riskerna i internkontrollplanen ska kategoriseras utifrån områdena:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Administration2. Ekonomi3. Personal4. Verksamhet <p>Styrelsens plan inkluderar samtliga ovanstående delområden och omfattar 16 olika kontrollområden.</p>
	d) Har styrelsen upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?	Grön	<p>Enligt <i>Reglemente för intern kontroll av ekonomi och verksamhet</i> § 9 (senast reviderad 2014-06-02) ska resultatet av uppföljningen av den interna kontrollen rapporteras till nämnden i den omfattning som fastställts i internkontrollplan.</p> <p>Av styrelsens internkontrollplan framgår att identifierade risker följs upp i olika omfattningar, antingen en, två eller fyra gånger per år.</p> <p>Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för kommunens interna kontroll och ska i samband med prognosrapporterna informeras om hur arbetet med den interna kontrollen fortlöper inom kommunens verksamheter.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Intern kontroll	e) Sker rapportering till styrelsen enligt direktiv?	Grön	Kommunstyrelsen tar del av fyra uppföljningar av kontrollmoment i internkontrollplanen för 2023: <ul style="list-style-type: none">• 2023-05-09, §113• 2023-09-12, §169• 2023-11-14, §229• 2024-02-13, §11 I protokollgenomgången noteras även att styrelsen haft fyra uppföljningar av internkontroll för Lekebergs nämnder under 2023.
	f) Vidtar styrelsen vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Av protokollgranskning har vi utläst vidtagna åtgärder från styrelsens sida. I samband med handläggningen av styrelsens internkontrollrapport 2-4 har uppdrag utfärdats till kommunchefen kopplade till de avvikelser redovisningen har påvisat. Handläggningen av nämndernas rapporter har inte föranlett några åtgärder.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
6. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p><u>Kommunstyrelsens måluppfyllelse:</u> Av styrelsens fem mål uppnås två mål helt, två mål delvis och ett mål uppnås inte. Av 28 indikatorer uppnås 19 indikatorer, en indikator uppnås delvis och åtta indikatorer uppnås inte.</p> <p><u>Måluppfyllelse god ekonomisk hushållning:</u> Av kommunens sju mål uppnås ett mål, fyra mål delvis och två mål uppnås inte. Den totala måluppfyllelsen för Lekebergs kommun uppgick till 14 procent 2023, vilket är en försämring med 19 procentenheter jämfört med 2022. Kommunfullmäktiges indikatoruppfyllelse uppgår till 58 % för 2023. Sett till resterande indikatorer uppnås 9 % delvis och 33 % uppnås inte.</p>
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	<p><u>Kommunstyrelsens måluppfyllelse för ekonomin:</u> Styrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse om 4 089 tkr för 2023. Indikatorm "Nämnderna och styrelsen håller sin budgetram" är uppfylld.</p> <p><u>Kommunens resultat och måluppfyllelse finansiella mål:</u> Av kommunens årsredovisning framgår att samtliga finansiella mål är uppfyllda. Kommunen visar ett resultat om 21 992 tkr för 2023, vilket är 17 598 tkr högre än budgeterat.</p>

Socialnämnden

Sammanfattning - Socialnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 6a</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Av nämndens fyra mål uppnås ett mål delvis och tre mål uppnås inte.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 6b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: - 10,9 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 5a-f</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid behov i samband med avrapportering av måluppfyllelse och resultat.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antar en MER-plan för 2023 vid sammanträdet 2023-02-08, §17. Vi noterar att detta är sent då kommunens styrmodell anger att det ska ske senast i december för nästkommande år. Av socialnämndens protokoll har vi inte noterat något beslut av MER-plan för året 2024.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	MER-planen nämnd ovan innehåller en budget för nämnden.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har totalt 4 antagna mål med tillhörande indikatorer. Utöver detta har fullmäktiges mål ett antal indikatorer som nämnden följer upp. Sammantaget följer nämnden upp 26 stycken indikatorer.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Fullmäktiges mål <i>“Lekebergs kommun växer och utvecklas på ett hållbart sätt”</i> har indikatorn <i>“nämnderna och styrelsen håller sin budgetram”</i> som följs upp av nämnden.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Varje mål har tillhörande indikatorer och målvärden. Vi bedömer att samtliga mål är uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Kommunens styrmodell anger att tre prognosrapporter ska genomföras under pågående verksamhetsår. Den andra prognosrapporten innefattar kommunens delårsbokslut. Den första och den andra prognosrapporten för verksamhetsåret innefattar uppföljning och prognos för både mål och ekonomi. Den tredje prognosrapporten ska endast innehålla uppföljning och prognos över kommunens ekonomiska resultat. Fullmäktiges MER-plan innehåller direktivet att förvaltningscheferna ansvarar för ekonomi- och måluppföljningen. Ekonomiavdelningen tillsammans med förvaltningarna svarar för det ekonomiska underlaget.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	<p>Budgetuppföljning görs i varje månadsrapport där periodens utfall stäms av. Varje prognosrapport omfattar avstämning av budget, årsprognos, budgetavvikelse och samlad analys av ekonomin.</p> <p>Uppföljning av verksamhetsmål framgår av prognosrapport 1, delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen görs med utgångspunkt i måluppfyllelse för verksamhetsmålen samt indikatorerna. Helårsprognos per mål/indikator där varje mål/indikator bedöms med en statussymbol enligt gemensam skala.</p>
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	<p>Av nämndens delårsrapport framgår att av fyra mål prognostiseras tre att delvis uppnås och ett mål prognostiseras att inte uppnås.</p> <p>Av 26 indikatorer prognostiseras 15 indikatorer att uppnås, 4 indikatorer att delvis uppnås och 7 indikatorer att inte uppnås.</p> <p>Helårsprognoserna är detsamma vid prognos 1 som vid delårsrapporteringen. I uppföljningarna redovisas nuvärde, prognos i jämförelse med målvärde för respektive indikator. Det framgår däremot inga kommentarer i text kring de indikatorer där avvikelse redovisas. Detta försvårar för nämnden att identifiera behov av och vilka åtgärder som bör vidtas.</p> <p>Då nämnden redovisar ett försämrat utfall i jämförelse med prognos vid årets slut tyder det på att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits. Av protokollgranskning har vi inte utläst några vidtagna åtgärder från nämndens sida.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	<p>Nämnden redovisar en helårsprognos om en negativ budgetavvikelse om 13,3 mnkr vid prognos 1. Nämnden behandlade en analys av socialnämndens underskott och förslag på åtgärder för att hålla budget vid sammanträdet 2023-04-26, § 31. Nämnden vidtog åtgärder i ärendet genom att utfärda flera uppdrag till förvaltningen för att förbättra de ekonomiska förutsättningarna. I prognosrapporterna samt delårsrapporten redovisas åtgärdsplan för budget i balans.</p> <p>Den negativa helårsprognosen är oförändrad vid delårsrapporteringen, men förbättras vid prognos 3 till -9,6 mnkr. I årsbokslutet redovisar nämnden en negativ budgetavvikelse för 2023 uppgående till 10,9 mnkr.</p> <p>Vi bedömer utifrån ovanstående att nämnden vidtagit åtgärder, men att dessa inte är helt tillräckliga för att vända till ett positivt utfall för 2023.</p>
5. Intern kontroll	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys återfinns i internkontrollplan 2023.
	b) Har nämnden antagit en plan för intern kontroll för innevarande år?	Grön	Nämnden antog en internkontrollplan för 2023 vid sammanträdet 2023-02-08, §18.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Av kommunens styrmodell framgår att riskerna i internkontrollplanen ska kategoriseras utifrån områdena: administration, ekonomi, personal och verksamhet. Nämndens plan inkluderar samtliga ovanstående delområden och omfattar nio olika kontrollområden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Intern kontroll	d) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?	Grön	I internkontrollplanen uppges att riskerna följs upp två gånger om året. I beslutet av internkontrollplanen specificerar nämnden att samtliga risker följs upp per sista mars och per sista september.
	e) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering till nämnd sker enligt direktiv vid sammanträdena 2023-05-24, §52 och 2023-11-08, §120.
	f) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Vid första uppföljningen visade 7 kontrollmoment på mindre avvikelser och 2 kontrollmoment på större avvikelser. Flera åtgärder presenterades i uppföljningen. Andra uppföljningen visade en försämring där 1 kontrollmoment visade inga avvikelser, 4 kontrollmoment visade mindre avvikelser och 4 kontrollmoment visade större avvikelser. Av protokoll framgår att nämnden vidtar åtgärd genom att uppdra förvaltningen att utreda kunskapsbehov på respektive enhet angående dokumentation i journal. Detta område visade på störst avvikelser i uppföljningen.
6. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Röd	Av nämndens fyra mål uppnås ett mål delvis och tre mål uppnås inte. Av 26 indikatorer uppnås 13 indikatorer, två uppnås delvis och elva uppnås inte.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse för 2023 uppgående till 10,9 mnkr. Indikatorn "Nämnderna och styrelsen håller sin budgetram" är inte uppfyllt.

Barn- och utbildningsnämnden

Sammanfattning - Barn- och utbildningsnämnden

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 6a</i>	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Av nämndens tre mål uppnås två mål delvis och ett mål uppnås inte.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 6b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: - 13,6 mnkr
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 5a-f</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid behov i samband med avrapportering av måluppfyllelse och resultat.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antar en MER-plan för 2023 vid sammanträdet 2023-02-07, §7. Vi noterar att detta är sent då kommunens styrmodell anger att det ska ske senast i december för nästkommande år. Vi noterar att beslut om MER-plan för året 2024 togs 2023-12-12 § 96.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Som beslutsunderlag i ärendet ovan låg en internbudget för nämnden.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har totalt 3 antagna mål med tillhörande indikatorer. Utöver detta har fullmäktiges mål ett antal indikatorer som nämnden följer upp. Sammantalet följer nämnden upp 24 stycken indikatorer.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Fullmäktiges mål <i>“Lekebergs kommun växer och utvecklas på ett hållbart sätt”</i> har indikatorn <i>“nämnderna och styrelsen håller sin budgetram”</i> som följs upp av nämnden.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Varje mål har tillhörande indikatorer och målvärden. Vi bedömer att samtliga mål är uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Kommunens styrmodell anger att tre prognosrapporter ska genomföras under pågående verksamhetsår. Den andra prognosrapporten innefattar kommunens delårsbokslut. Den första och den andra prognosrapporten för verksamhetsåret innefattar uppföljning och prognos för både mål och ekonomi. Den tredje prognosrapporten ska endast innehålla uppföljning och prognos över kommunens ekonomiska resultat. Fullmäktiges MER-plan innehåller direktivet att förvaltningscheferna ansvarar för ekonomi- och måluppföljningen. Ekonomiavdelningen tillsammans med förvaltningarna svarar för det ekonomiska underlaget.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor	Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	Grön	<p>Budgetuppföljning görs i varje månadsrapport där periodens utfall stäms av. Varje prognosrapport omfattar avstämning av budget, årsprognos, budgetavvikelse och samlad analys av ekonomin.</p> <p>Uppföljning av verksamhetsmål framgår av prognosrapport 1, delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen görs med utgångspunkt i måluppfyllelse för verksamhetsmålen samt indikatorerna. Helårsprognos lämnas samlad och per mål/indikator och kommentarer till bedömningen. Varje mål/indikator bedöms med en statussymbol enligt gemensam skala.</p>
	Gul	<p>Av nämndens delårsrapport framgår att samtliga mål prognostiseras att delvis uppnås. Av 24 indikatorer prognostiseras 12 indikatorer att uppnås, 7 indikatorer att delvis uppnås och 5 indikatorer att inte uppnås.</p> <p>I uppföljningarna redovisas nuvärde, prognos i jämförelse med målvärde för respektive indikator. I rapporterna kommenteras utfallen och beskrivningar av pågående och planerade insatser framgår. Vid handläggningen av nämndens delårsrapport vid sammanträdet 2023-09-05, § 48 ger nämnden förvaltningen uppdrag som åtgärd för ökad måluppfyllelse. Till exempel ska förvaltningen återkoppla till nämnden under hösten hur skolorna framåt kommer jobba för att öka måluppfyllelsen gällande pojkar i alla ämnen i årskurs 6. Förvaltningen ska även ge en lägesrapport under våren 2024 om ytterligare åtgärder som kan behöva vidtas för en ökad måluppfyllelse. Måluppfyllelsen förbättras inte vid årets slut.</p> <p>Vi bedömer utifrån ovanstående att nämnden vidtar åtgärder, men som inte är helt tillräckliga för att öka måluppfyllelsen för 2023.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Nämnden redovisar en helårsprognos om en negativ budgetavvikelse på 12,1 mnkr vid prognos 1. I prognosrapporterna samt delårsrapporten redovisas åtgärdsplan för budget i balans. Av protokoll kan vi utläsa vidtagna åtgärder från nämnden i samband med ekonomiska uppföljningar. Den negativa helårsprognosen är oförändrad vid delårsrapporteringen, men försämras vid prognos 3 till -14 mnkr. Nämnden vidtar åtgärder, men är inte tillräckliga för att vända till ett positivt utfall för 2023.
5. Intern kontroll	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys återfinns i internkontrollplan 2023.
	b) Har nämnden antagit en plan för intern kontroll för innevarande år?	Grön	Nämnden antog en internkontrollplan för 2023 vid sammanträdet 2022-12-13, §84.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Av kommunens styrmodell framgår att riskerna i internkontrollplanen ska kategoriseras utifrån områdena: administration, ekonomi, personal och verksamhet. Nämndens plan inkluderar samtliga ovanstående delområden och omfattar fyra olika kontrollområden.
	d) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?	Grön	I internkontrollplanen uppges att kontrollområdena följs upp en gång om året.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Intern kontroll	e) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Uppföljning av respektive kontrollområde görs vid olika tillfällen under året. Rapportering till nämnd sker enligt direktiv vid sammanträdena 2023-04-25, §27, 2023-09-05, §51, 2023-11-07, §71 och 2023-12-12, §93.
	f) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	<p>Sammantaget visar uppföljningarna på</p> <ul style="list-style-type: none"> • ett kontrollområde med större avvikelser • ett kontrollområde med mindre avvikelser • ett kontrollområde med inga avvikelser <p>I rapporten presenteras förslag på åtgärder för samtliga kontrollområden. Nämnden godkänner samtliga rapporteringar.</p>
6. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	<p>Av nämndens tre mål uppnås två mål delvis och ett mål uppnås inte.</p> <p>Av 24 indikatorer uppnås 12 indikatorer, sex uppnås delvis och sex uppnås inte.</p>
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse för 2023 uppgående till 13,6 mnkr. Indikatorn "Nämnderna och styrelsen håller sin budgetram" är inte uppfylld.

Sydnärkes IT-nämnd

Sammanfattning - Sydnärkes IT-nämnd

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 6a</i>	Gul	Nämndens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023. Av nämndens tre mål uppnås ett mål helt och två mål uppnås delvis.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 6b</i>	Röd	Nämndens förvaltning har inte skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Resultat mot driftbudget: - 1,7 mnkr.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d, 5a-f</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till nämndens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Rekommendationer

För att utveckla verksamheten lämnas följande rekommendationer till nämnden:

- Säkerställ att tillräckliga åtgärder vidtas vid behov i samband med avrapportering av måluppfyllelse och resultat.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Nämnden antar en MER-plan för 2023 vid sammanträdet 2022-12-14, §26. Vi noterar att nämnden antog en MER-plan för året 2024 vid sammanträdet 2023-12-13 § 23.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	MER-planen nämnd ovan innehåller en budget för nämnden.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Nämnden har totalt 3 antagna mål med tillhörande indikatorer. Utöver detta har fullmäktiges mål ett antal indikatorer som nämnden följer upp. Sammantaget följer nämnden upp 16 stycken indikatorer från och med delårsrapporten, efter tillägg av indikatorer enligt beslut av nämnden 2023-05-10, §10.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Fullmäktiges mål <i>“Lekebergs kommun växer och utvecklas på ett hållbart sätt”</i> har indikatorn <i>“nämnderna och styrelsen håller sin budgetram”</i> som följs upp av nämnden.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Varje mål har tillhörande indikatorer och målvärden. Vi bedömer att samtliga mål är uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Kommunens styrmodell anger att tre prognosrapporter ska genomföras under pågående verksamhetsår. Den andra prognosrapporten innefattar kommunens delårsbokslut. Den första och den andra prognosrapporten för verksamhetsåret innefattar uppföljning och prognos för både mål och ekonomi. Den tredje prognosrapporten ska endast innehålla uppföljning och prognos över kommunens ekonomiska resultat. Fullmäktiges MER-plan innehåller direktivet att förvaltningscheferna ansvarar för ekonomi- och måluppföljningen. Ekonomiavdelningen tillsammans med förvaltningarna svarar för det ekonomiska underlaget.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	<p>Budgetuppföljning görs i varje prognosrapport och omfattar avstämning av budget, årsprognos, budgetavvikelse och samlad analys av ekonomin.</p> <p>Uppföljning av verksamhetsmål framgår av prognosrapport 1, delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen görs med utgångspunkt i måluppfyllelse för verksamhetsmålen samt indikatorerna. Helårsprognos lämnas samlat och per mål/indikator och kommentarer till bedömningen. Varje mål/indikator bedöms med en statussymbol enligt gemensam skala.</p>
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Röd	<p>Av nämndens delårsrapport framgår att av tre mål prognostiseras ett mål att uppnås och två mål att delvis uppnås. Av 16 indikatorer prognostiseras 11 indikatorer att uppnås, 2 indikatorer att delvis uppnås och 3 indikatorer att inte uppnås.</p> <p>I uppföljningarna redovisas nuvärde, prognos i jämförelse med målvärde för respektive indikator. Det framgår däremot inga kommentarer i text kring de indikatorer där avvikelse redovisas. Detta försvårar för nämnden att identifiera behov av och vilka åtgärder som bör vidtas.</p> <p>Då nämnden redovisar ett oförändrat utfall, med undantag för att en mer indikator uppnås, i jämförelse med prognos vid årets slut tyder det på att tillräckliga åtgärder inte har vidtagits. Av protokollgranskning har vi inte utläst några vidtagna åtgärder från nämndens sida.</p>

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Nämnden redovisar en helårsprognos om en negativ budgetavvikelse som uppgår till cirka 2 mnkr vid samtliga uppföljningar. I rapporterna redovisas åtgärdsplan för budget i balans. Av protokoll framgår att nämnden i samband med delårsrapporteringen har gett förvaltningsledningen i uppdrag att fortsatt aktivt arbeta med åtgärder för att minska det prognostiserade underskottet. Vi bedömer utifrån ovanstående att nämnden vidtar åtgärder, men är inte tillräckliga för att vända till ett positivt utfall för 2023.
5. Intern kontroll	a) Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	En dokumenterad riskanalys återfinns i internkontrollplan 2023.
	b) Har nämnden antagit en plan för intern kontroll för innevarande år?	Grön	Nämnden antog en internkontrollplan för 2023 vid sammanträdet 2022-12-14, §25.
	c) Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Av kommunens styrmodell framgår att riskerna i internkontrollplanen ska kategoriseras utifrån områdena: administration, ekonomi, personal och verksamhet. Nämndens plan inkluderar samtliga ovanstående delområden och omfattar fem olika kontrollområden.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Intern kontroll	d) Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?	Grön	I internkontrollplanen uppges att kontrollområdena följs upp två gånger om året.
	e) Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Rapportering till nämnd sker enligt direktiv vid sammanträdena 2023-05-10, §15 och 2024-02-14, §2.
	f) Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Första rapporteringen visar två kontrollmoment med mindre avvikelser, resterande visar inga avvikelser. Nämnden godkänner internkontrollrapporten men beslutar även att underlaget kompletteras med förslag på åtgärder där det finns avvikelser. Andra rapporteringen visar tre kontrollmoment med mindre avvikelser, resterande visar inga avvikelser. Åtgärder presenteras under respektive kontrollmoment. Nämnden godkänner internkontrollrapporten.
6. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Av nämndens tre mål uppnås ett mål helt och två mål uppnås delvis. Av 16 indikatorer uppnås tolv indikatorer, två uppnås delvis och två uppnås inte.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Röd	Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse för 2023 uppgående till 1,7 mnkr. Indikatorn "Nämnderna och styrelsen håller sin budgetram" är inte uppfylld.

Bilaga: Sammanställning av
revisionsfrågor för alla
revisionsobjekt

Sammanställning revisionsfrågor

Revisionsfråga	KS	SN	BUN	Syd IT
1. Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
2. Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
3. Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Grön	Grön	Grön	Grön
4. Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Grön	Grön	Grön
5. Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Grön	Grön	Grön
6. Har nämnden upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Grön	Grön	Grön	Grön
7. Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Grön	Grön	Grön
8. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	Röd	Gul	Röd
9. Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Gul	Gul	Gul

Sammanställning revisionsfrågor

Revisionsfråga	KS	SN	BUN	Syd IT
10. Finns en dokumenterad riskanalys för intern kontroll?	Grön	Grön	Grön	Grön
11. Har nämnden antagit en plan för intern kontroll för innevarande år?	Grön	Grön	Grön	Grön
12. Är planen heltäckande, dvs. omfattar den förekommande risker av olika slag?	Grön	Grön	Grön	Grön
13. Har nämnden upprättat direktiv för rapportering av intern kontroll till nämnden?	Grön	Grön	Grön	Grön
14. Sker rapportering till nämnden enligt direktiv?	Grön	Grön	Grön	Grön
15. Vidtar nämnden vid behov åtgärder utifrån lämnad rapportering?	Grön	Grön	Grön	Grön
16. När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Röd	Gul	Gul
17. När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Röd	Röd	Röd

2024-04-19

Peter Aschberg
Uppdragsledare

Sara Ljungberg
Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lekebergs kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2023-09-15. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.